Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/bceFntFnl-J/22
Názov predmetu	fonetika a fonológia
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	4
Vyučujúci	doc. Mgr. Olga Iermachkova, PhD. (hodnotiaci), prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra. Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z ústnej skúšky.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z ústnej skúšky.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi umožní:
Vedomosti:
- osvojiť si základné teoretické poznatky z oblasti fonetiky a fonológie spisovnej ruštiny s využitím konfrontačného rusko-slovenského aspektu
- poznať artikulačno-akustické osobitosti spisovnej ruštiny
- orientovať sa v súčasných tendenciách ruskej fonetiky a fonológie
- poznať odlišnosti medzi fonetikou a fonológiou
Zručnosti:
- prakticky uplatňovať teoretické vedomosti
- osvojiť si správnu výslovnosť ruských hlások a intonáciu
- dokázať spraviť transkripciu, transliteráciu
- efektívne pracovať s ortoepickým slovníkom
- vedieť popísať fonetický systém ruského jazyka
- dokázať diskutovať o rôznych otázkach fonetiky a fonológie

- vedieť porovnávať ruský prízvuk so slovenským
Profesijné kompetencie:
- mať schopnosť aplikovať nadobudnuté odborné znalosti v praxi
- uplatniť vedomosti a zručnosti v písomnej aj ústnej forme
Prenositeľné kompetencie:
- byť schopným sa samostatne rozhodovať
- zdokonaľovať si výslovnosť, písomný prejav
- zlepšovať si rečovú kompetenciu
- mať schopnosť tímovej práce
- zlepšiť si prezentačné zručnosti

Stručná osnova predmetu

1. Miesto fonetiky medzi lingvistickými disciplínami. Predmet fonetiky a fonológie ruského jazyka.
2. Hovorený a písaný prejav, transkripcia, transliterácia.
3. Rečový aparát. Akustická fonetika.
4. Artikulácia vokálov a konsonantov.
5. Akustika vokálov a konsonantov.
6. Prvá písomná previerka.
7. Fonológia, náplň disciplíny. Miesto fonológie medzi lingvistickými disciplínami.
8. Segmentálne fonémy. Spôsoby určenia fonémy. Fonémy centrálne a periférne.
9. Suprasegmentálne fonologické javy.
10. Systém hlások v ruštine. Klasifikácia hlások. Slabika a jej definícia.
11. Ruská spisovná výslovnosť. Prízvuk. Porovnanie ruského prízvuku so slovenčinou..
12. Druhá písomná previerka.

Sylabus predmetu

1. Miesto fonetiky medzi lingvistickými disciplínami. Predmet fonetiky a fonológie ruského jazyka.
2. Hovorený a písaný prejav, transkripcia, transliterácia.
3. Rečový aparát. Akustická fonetika.
4. Artikulácia vokálov a konsonantov.
5. Akustika vokálov a konsonantov.
6. Prvá písomná previerka.
7. Fonológia, náplň disciplíny. Miesto fonológie medzi lingvistickými disciplínami.
8. Segmentálne fonémy. Spôsoby určenia fonémy. Fonémy centrálne a periférne.
9. Suprasegmentálne fonologické javy.
10. Systém hlások v ruštine. Klasifikácia hlások. Slabika a jej definícia.
11. Ruská spisovná výslovnosť. Prízvuk. Porovnanie ruského prízvuku so slovenčinou..
12. Druhá písomná previerka.

Odporúčaná literatúra

Odporúčaná literatúra:
KISEĽOVÁ, N.: Fonetika russkogo jazyka: dľa slovackich učaščichsia. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. 180 s. ISBN 78-80-8094-643-2.
ODINCOVA, V.I.: Zvuki. Ritmika. Intonacija. Učebnoje posobije (+audiopriloženije). 9-e. - M.: FLINTA, 2020. 368 s. ISBN: 978-5-89349-383-2.
FEDOTOVA, N.L.: Fonetika.ru. Učebnoje posobije po fonetike russkogo jazyka dľa inostrancev (A1). SPb.: Lema, 2018. 67 s. ISBN 978-5-00105-336-1.
VARLAMOVA, I.Yu.: Vvodno-fonetičeskij kurs russkogo jazyka dľa studentov-inostrancev. M.: Izd-vo Rossijskogo universiteta družby narodov (RUDN), 2001. 78 s.

MAKRELOVA, T. V. a kol.: Praktičeskij kurs sovremennogo russkogo jazyka. Sbornik upražnenij. Moskva: Vyssšaja škola, 2003. 335 s. ISBN 5-06-004006-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 96 hodín